

Respons

Nepal: Myndighetsbeskyttelse i Nepal

Problemstilling/spørsmål:

- Eksisterer det et lovverk som beskytter Nepals borgere og virker preventivt mot lovbrudd? Etterforskes lovbrudd? Finnes det et fungerende rettsvesen som straffer lovbrudd?
- Eksisterer det diskriminering i hvem som når gjennom med sine saker hos politiet og i rettsvesenet? Hvilke grupper har i så fall dårligst tilgang til politi og rettsvesen? Hvilken tilgang har kvinner på beskyttelse? Ulike kaster?
- Hvordan er forholdene i nepalske fengsel?
- Eksisterer det geografiske variasjoner i hvor velfungerende politi og rettsvesen er i Nepal? Hvordan fungerer det i Kathmandu?

Straffeforfølgning og formelle prosedyrer¹

Den midlertidige grunnloven av 2007 (Interim Constitution of Nepal 2063 (2007)) stadfester at rettsvesenet og domstolene er frie uavhengige organer, og inneholder bestemmelser for å sikre domstolenes uavhengighet. Den midlertidige grunnlovens § 100 slår fast at:

(1) Powers relating to justice in Nepal shall be exercised by courts and other judicial institutions in accordance with the provisions of this Constitution, the laws and the recognized principles of justice.

(2) Following the concept, norms and values of the independent judiciary, and bearing in mind the aspiration of the people's movement and democracy, the judiciary of Nepal shall be committed to this Constitution.

Ansvar for håndhevelse av lov og orden i Nepal er underlagt Innenriksdepartementet (Ministry of Home Affairs u.å.), hvor politiet har ansvar for etterforskning. Riksadvokaten har påtalemyndighet og ansvar for rettslig tiltale.

¹ Hvorvidt et lovverk virker preventivt mot lovbrudd ligger ikke innenfor Landinfos mandat å uttale seg om, men er heller å forstå som en diskurs innen jus og/eller kriminologi.

Politiet er delt inn i: Nepal Public Police Force, Armed Police Force (APF), Guard Police Force, Riot Police Force og Traffic Police Force (Office of the Attorney General u.å.).

Distriktpolitiet er det primære etterforskningsorganet og er ansvarlig for etterforskning av lovbrudd innenfor sin territoriale jurisdiksjon. Utgangspunktet for enhver etterforskning fra politiets side, er at ofre, nære slektninger eller en person som er vitne til en forbrytelse, registrerer en anmeldelse til politiet, en såkalt First Information Report (FIR) (Pathak 2008). Dersom politiet ikke godtar anmeldelsen, kan avgjørelsen bli anket til en høyere politiinstans på stedet eller til Chief District Officer (CDO). Dersom CDO også skulle refusere anmeldelsen kan avgjørelsen bli anket til ankedomstolen eller høyesterett (Pathak 2008).

Dersom politiet aksepterer anmeldelsen, starter de etterforskningen av saken og arresterer den mistenkte. Ved arrestasjon er den mistenktes rettigheter garantert gjennom den midlertidige grunnloven av 2007, § 24, som sier følgende:

24. Rights Regarding to Justice:

(1) No person who is arrested shall be detained in custody without being informed of the ground for such arrest.

(2) The person who is arrested shall have the right to consult a legal practitioner of his/her choice at the time of the arrest. The consultation made by such a person with the legal practitioner and the advice given thereon shall remain confidential, and such a person shall not be denied the right to be defended through his/her legal practitioner. Explanation: For the purpose of this clause, the words "legal practitioner" means any person who is authorized by law to represent any person in any court.

(3) Every person who is arrested shall be produced before a judicial authority within a period of twenty-four hours after such arrest, excluding the time necessary for the journey from the place of arrest to such authority, and no such a person shall be detained in custody beyond the said period except on the order of such authority. Provided that nothing in clauses (2) and (3) shall apply to preventive detention or to a citizen of an enemy state.

(4) No person shall be punished for an act which was not punishable by law when the act was committed, nor shall any person be subjected to a punishment greater than that prescribed by the law in force at the time of the commission of the offence.

(5) No person accused of any offence shall be assumed as an offender until proved guilty committed by him.

(6) No person shall be prosecuted or punished for the same offence in a court of law more than once.

(7) No person accused of any offence shall be compelled to be a witness against oneself.

(8) Every person shall have the right to be informed about the proceedings of the trial conducted against him/her.

(9) Every person shall be entitled to a fair trial by a competent court or judicial authority.

(10) The indigent person shall have the right to free legal aid in accordance with law.

Prosessen med den rettslige tiltalen starter etter at politiet har etterforsket saken og fremsatt en rapport til District Government Attorney (DGA). DGA avgjør om saken skal etterforskes videre, henlegges på bakgrunn av manglende bevis eller tiltale den mistenkte. Dersom DGA henlegger saken, blir den henvist til Appellate Government Attorney (AGA) for en gjennomgang. AGA kan enten støtte avgjørelsen som foreligger eller sende saken tilbake til lavere instans for videre rettsforfølgelse. Dersom AGA støtter DGAs avgjørelse, fremsettes saken for en endelig avgjørelse ved riksadvokatens kontor. Dersom riksadvokaten setter avgjørelsen til side, går saken tilbake til DGA som reiser tiltale og begjærer saken inn for retten (Office of the Attorney General u.å.). Når tiltalen er tatt ut, starter selve rettsprosessen.

Det er tre nivåer i strafferettsbehandlingen: distriktsdomstol (district courts), ankesdomstol (appeal courts) og høyesterett (supreme court) (Supreme Court u.å.).

Det er 75 distriktsdomstoler i landet og denne domstolen er det laveste rettsnivået. Utgangspunktet er at tiltale skal reises i det juridiske distrikt hvor den kriminelle handlingen antas å ha blitt begått (Office of the Attorney General u.å.).

Riksadvokatens kontor (Office of the Attorney General u.å.) beskriver prosessen som følger slik:

The Trial Process begins with the filing of a Charge sheet before the competent District Court for trial. On the day of the filing of the charge sheet itself, the accused if under arrest, must be produced before the presiding judge for recording of the statement. The accused is at liberty to either admit or deny the Charge made against him by the Prosecution. At this stage, the accused person has right to engage a lawyer of his choice. Immediately after the recording of the statement of the accused, the Presiding Judge is required to pass an order for granting or rejecting the bail. If the bail is granted without demand for pecuniary security the accused is set free on personal bond. In case the bail is rejected or a large sum of money as security has been demanded and which the accused is not in a position to deposit the accused is sent to judicial custody as an under-trial prisoner. However, the accused has right to move to the Appeal Court for setting aside the original order. Meanwhile, the processes of production and examination of witnesses and adducing of any other evidences as listed by both the prosecution and defense side would follow. So far, no system of separate judge or Bench for hearing the Criminal or Civil Cases has been introduced in Nepal. This is true of all tiers of Courts.

Loven garanterer for retten til å anke dommen fra distriktsdomstolen og ankesdomstolen (Appeal Court) er opprettet som ankeinstans. Anken må registreres innen 70 dager etter avsagt dom (Pathak 2008). Det er 16 ulike ankeinstanser i landet.

En dom fra ankesdomstolen kan ankes til høyesterett som er landet høyeste domstolsnivå. Høyesterett (Supreme Court u.å.) beskriver sitt mandat slik:

Power of Hearing Appeal

Article 107 (3) of the Constitution has given the power to hear appeals (as specified by the law) against the final decisions of the Court of Appeal. According to section 9 of the Administration of Justice Act, 1991 the following cases fall under the appellate jurisdiction of the Supreme Court.

Cases decided by the Court of Appeal under their original jurisdiction,

If the Court of Appeal overrules the decision of the District Court with a substantially different effect,

Cases in which more than 10 years of imprisonment was imposed by a subordinate court, and

Cases referred to the Supreme Court by the Court of Appeal (i.e. in cases of sentencing for life imprisonment or life imprisonment with confiscation of properties).

Power to Review its Own Judgments

Article 107 (4) of the Constitution has given the power to review its own judgments as specified by the law. According to section 11 of the Administration of Justice Act, 1991 judgments delivered by the Supreme Court may be reviewed on any of the following grounds.

If any new evidence which could make substantial difference to the decision is found after the delivery of judgment.

If the decision is found contrary to the precedent or legal principle established by the Supreme Court.

Power to Revise the Decisions of the Court of Appeal

Under section 12 of the Administration of Justice Act, 1991 the Supreme Court has power to revise the final decisions (which are non appellable) of the Court of Appeal on the following grounds.

In case there is a serious error in the interpretation of any provision of the Constitution or any other law,

In case the decision is made in contrary to the precedents or it has been misinterpreted,

If public (right of) property was affected due to misinterpretation of evidence (in the process of formulating decision) and,

If substantive difference in the judgment is deemed to have occurred due to the absence of proper legal representation, in a case where a party is a minor or woman or old or disabled or mentally incapacitated person.

Power to try Certain Cases

In accordance with Article 107 (3) of the Constitution and section 7 of the Supreme Court Act, the Supreme Court could try certain cases. Exceptionally this power is limited to hear the cases relating to contempt of the Supreme Court and its subordinate courts. Article 102(3) and s.7(1) of the Supreme Court Act 1991 has provided that the authority to penalize wrongdoers with an amount of up to NRs. 10,000 or imprisonment of maximum period of one year or both if the court finds an accused is in contempt .

Generelle vurderinger og problemstillinger knyttet til politi og rettsvesen

De fleste internasjonale organisasjoner gir relativt entydige beskrivelser og vurderinger av politi og rettsvesen i Nepal, og betegnelsen som ofte blir brukt er "weak" (The Carter Center 2009a; OHCHR 2010).

Det blir særlig fremhevet at både politi og rettsvesen er preget av korrupsjon og er sårbart for politisk påvirkning eller innblanding. I tillegg blir unndragelse av straffeansvar fremhevet som et alvorlig problem.

Ifølge Freedom House (2010) har rettsvesenets uavhengighet økt sammenliknet med hvordan situasjonen i landet var under monarkiet, til tross for at høyesterettsjustitiarius selv vedkjenner at det forekommer politisk press:

Although the chief justice acknowledged occasional political pressure in July 2008, the Supreme Court has asserted its independence in notable ways, taking bold stances on controversial disputes in opposition to both the government and opposition parties (s. 12).

Kontoret for FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR 2010) beskriver situasjonen slik: "Nepal has relatively independent rule of law institutions, but they remain vulnerable to political pressure and manipulation and are in need of support" (s. 7).

Advocay Forum formidlet i møte med Landinfo i november 2009 synspunktet om at alle institusjoner i Nepal er utsatt for politisk innblanding. Den offentlige forvaltning er i mange henseende preget av hva man kan kalle en bestikkelseskultur. OHCHR (2010) uttrykker bekymring for situasjonen med den politiske innblandingen på denne måten:

Political interference in the work of the police, prosecutors and judges remains of concern. OHCHR has documented numerous cases in which political parties at the local and national levels have exerted pressure on the authorities to secure the release of criminal suspects with political connections or have otherwise obstructed criminal proceedings. The Government continues to withdraw criminal cases that it characterizes as "politically motivated", including charges for serious crimes such as murder. Such recent actions follow the withdrawal of hundreds of criminal charges in 2008, which drew widespread criticism from civil society and the international community. OHCHR continues to work closely with partners in the criminal justice system and to call on political actors to respect the integrity of all criminal proceedings and strengthen the rule of law (s. 9).

Ifølge The Carter Center (2009b) forekom det politisk innblanding i politisaker i alle distriktene organisasjonen overvåket. De opplyser videre at den politiske innblandingen går på tvers av partiene og at den spenner fra en diskret telefon fra høytstående politikere til massedemonstrasjoner utenfor politistasjonene. International Crisis Group (2010) rapporterer også om problemet:

Senior police officers often complain about political interference when they try to take action against armed groups and criminal gangs. They are indeed often pressured and politicians can credibly threaten transfers. The Tarai districts, which are the centres for extortion, are also smuggling hubs and offer lucrative if illegal income for senior officials, who generally pay significant amounts to be posted there. Transfer threats are therefore very effective (s. 22).

Ifølge Transparency Internationals (2009a) rangering over korrupsjon globalt, er Nepal nr. 143 av totalt 180 land i 2009. Samme rangering for 2008 viste at Nepal var på plass nr. 121 (Transparency International 2008). En studie foretatt i 2002 av organisasjonen viser at befolkningen i Nepal oppfatter politiet som den tredje, og domstolen som den fjerde, mest korrupte offentlige etaten i landet, etter landadministrasjonen (land administration) og tolletaten. Respondentenes faktiske interaksjon med både politiet og domstolen var i studien rapport å være lav. Basert på respondentens svar gjeldende deres faktiske erfaring med politiet og domstolen, indikerte at 42 % av dem som har hatt kontakt med politiet, har opplevd korrupsjon, mens prosentandelen var 48 for dem som hadde hatt kontakt domstolen (Transparency International 2002).

Statsadministrasjonen er preget av lave lønninger, og korrupsjon blir av den grunn en måte å overleve på (International Crisis Group 2010).

En spesialdomstol som skal behandle korrupsjonssaker ble opprettet i 2002, men på grunn av en ineffektiv saksbehandlingsprosess i rettsvesenet, øker restansene i retten (Transparency International 2009b).

Menneskerettighetsorganisasjoner hevder som tidligere nevnt at unndragelse av straffeansvar er et av de største problemene for Nepal i dag (Human Rights Watch 2010; OHCHR 2010). Det har ikke blitt opprettet en eneste straffesak knyttet til handlinger begått under den væpnede konflikten etter inngåelsen av fredsavtalen. Dette undergraver rettsvesenet i tillegg til å virke negativt på sikkerhets- og menneskerettighetssituasjonen i landet. OHCHR (2010) har uttalt at:

Persistent impunity for human rights violations has had had a corrosive effect on rule of law institutions and has further damaged their credibility. Impunity has contributed directly to widespread failings in public security by sending a message that violence carries no consequences for the perpetrator (s. 7).

Problemstillinger knyttet til politiet spesielt

Ifølge U.S. Department of State (2010) er det flere rapporteringer om at politiet har begått vilkårlige og utenomrettslige drap, og INSEC (2010) registrerte at myndighetene stod ansvarlig for 41 av totalt 473 drap i 2009. De fleste rapporteringene om vilkårlige og utenomrettslige drap OHCHR (2010, s. 9) har mottatt, har skjedd i forbindelse med “encounters” mellom politiet og medlemmer av væpnede grupper. International Crisis Group hevder i sin rapport *Nepal's Political Rites of Passage* (2010) at politiet blant annet har mottatt betaling for drap på kriminelle i Terai.

Selv om loven forbyr vilkårlige arrestasjoner og varetektsfengsling, foretok politiet, ifølge U.S. Department of State (2010), flere vilkårlige arrestasjoner og holdt personer i varetekt lenger enn tillatt. Den midlertidige grunnloven av 2007 tilsier at varetektsfengslede skal møte i retten innen 24 timer eller bli løslatt. Dette blir imidlertid ikke fulgt opp i mange saker (Freedom House 2010). Det blir videre rapportert om at retten til advokat ved arrestasjon blir krenket (Pathak 2008).

Politiet blir stadig anklaget for å benytte tortur mot varetektsfengslede (Advocay Forum 2010; U.S. Department of State 2010). Nepal har ratifisert FNs konvensjon mot tortur og overgangsgrunnloven av 2007 forbyr tortur. Loven kriminaliserer imidlertid ikke bruk av tortur klart, og ingen har blitt straffet for bruk av tortur. The Torture Compensation Act

Respons Nepal: Myndighetsbeskyttelse i Nepal

(TCA) åpner for at ofre for tortur kan få erstatning, men ofrene må levere inn en klage og saken må gjennom rettsvesenet før man eventuelt kan få erstatning (U.S. Department of State 2010). Ifølge U.S. Department of State (2010) åpnet Advocay Forum 15 nye saker under TCA i 2009, men ingen av sakene er avgjort i distriktsdomstolen.

Advocay Forum foretar regelmessige besøk til 65 varetektsfengsel. I perioden fra juni 2008 til slutten av mai 2009 intervjuet organisasjonen 4328 varetektsfengslede. Av disse rapporterte 19,5 % at de hadde blitt utsatt for tortur fra politiet. Ifølge Advocay Forum et al. (2009) har det vært en gradvis nedgang i bruken av tortur i Nepal i årene etter signeringen av fredsavtalen i november 2006, men forekomsten av tortur varierer meget fra distrikt til distrikt. Advocay Forum (2010) hevder blant annet at politiets bruk av tortur er ”widespread” i Terai-området, etter å ha innhentet informasjon fra 1473 personer i varetekt i 11 ulike distrikt i Terai i perioden fra januar til september 2009.

U.S. Department of State (2010) rapporterer også at: “[...] the overall reported rate of torture decreased over the past year by 7.8 percent, in some districts, such as in Dhanusha, Kathmandu, Lalitpur, and Banke, the percentage was significantly higher”.

Selv om Evidence Act 1974 tilsier at ingen tilståelser gitt av mistenkte kan bli brukt som bevis dersom den mistenkte har blitt truet eller utsatt for tortur for å tilså, hevder kilder at politiet bruker nettopp tortur for å tvinge frem tilståelser (Freedom House 2010; Pathak 2008).

Andre forhold som blir trukket frem gjeldene politiet er maktesløshet, at politiet lukker øynene for lovbrudd og velger ikke å handle, manglende motivasjon, kompetanse og utstyr (International Crisis Group 2010). Ifølge riksadvokaten (Office of Attorney General u.å.) har ikke politienhetene i alle de 75 distriktene i landet separate etterforskningsenheter grunnet manglende utdannet personell, samt begrensede finansielle og fysiske ressurser.

Det blir videre rapportert om at politiet ofte nekter å ta imot anmeldelser (FIR) (Freedom House 2010; International Crisis Group 2010; Pathak 2008).

Problemstillinger knyttet til domstolene spesielt

International Crisis Group (2009) beskriver rettsvesenet i Nepal som svakt, korrupt og ineffektivt.

Ubehandlede saker i domstolene er et problem. Freedom House (2010, s. 13) opplyser at det var over 50 000 saker i restanse i 2008 gjeldene alle domstolsnivåer, mens Høyesterett rapporterte om en restanse på 10 306 saker i 2009 (U.S. Department of State 2010).

På grunn av de mange ubehandlede sakene og en ineffektiv klageprosess, blir den mistenkte i saken ofte holdt lenger i varetekt enn det en eventuell dom tilsier (Freedom House 2010).

Inter-Agency Standing Committee (IASC) (2008) påpeker at: “Information about how the justice system works is poor, and there is insufficient legal aid available. Court management is poor. Basic court facilities hardly exist in many districts; qualified legal staff is in short” (s. 18).

Tilgang til politi og rettsvesen

Den midlertidige grunnloven av 2007 forbyr diskriminering basert på: “religion, race, caste, tribe, sex, origin, language or ideological conviction or any of these” (§ 13, 3). Til tross for

dette har diskriminering på grunn av etnisitet, kaste og kjønn vært, og er fremdeles, et problem i Nepal, der landet tradisjonelt har blitt dominert av mannlige høykasteeliter.

Ulike kilder har ovenfor Landinfo opplyst at hva slags hjelp en person, som har blitt utsatt for noe kriminelt, vil få fra politiet eller hva slags behandling en person vil få av politiet dersom personen blir tatt for lovbrudd, kan variere fra individ til individ både når det gjelder den enkelte politimann og hvem personen er. Den enkeltes forbindelser og nettverk kan være helt avgjørende for hvordan politiet behandler personen og hva som skjer i saken (Internasjonal organisasjon, intervju i Kathmandu november 2009; Internasjonal diplomat, intervju i Kathmandu november 2009).

International Crisis Group (2010) hevder at politiet i enkelte saker i Terai har blitt kjøpt av de kriminelle, men at de i andre situasjoner har blitt kjøpt av offeret:

The alliance between police and extortionists is not always an easy one. Not all police chiefs can be bought off, and some rather take money from the armed groups' victims. The police reportedly killed several armed group leaders in Dhanusha in 2009 after businessmen had paid for the murders (s. 26).

Og videre:

While much criminal violence is protected, not everybody can be targeted without consequence. Many victims of extortion and kidnapping in the Tarai are small businessmen or families who are sent remittances by relatives abroad. Violence is routinely used against low caste landless tenants in local disputes. In contrast, targeting influential individuals, like big businessmen or politicians, can be risky. Local businessmen in Janakpur likely paid the police for killing at least one feared extortionist in 2009. The victims of encounter killings – essentially police extrajudicial executions – are usually armed group members lacking both public sympathy and high-level connections (s. 26).

Når det gjelder tilgang til rettsvesenet, er dette særlig vanskelig for marginaliserte grupper som daliter (kasteløse), andre lavkaster, enkelte deler av urbefolkningen, kvinner og fattige. OHCHR (2010) påpeker i en rapport at:

Members of marginalized groups continue to face obstacles in accessing justice, largely as a result of discrimination. Main challenges include the obstacles faced by victims and their families when they attempt to register a formal complaint with the police. Complainants are often encouraged, and in many cases coerced, to reach a settlement outside the formal justice system, even in cases of serious crime. The police often play a primary role in these informal settlements, which tend to favour wealthier individuals in positions of influence. Even when victims succeed in filing a formal complaint, in many cases they are forced to withdraw the complaint by community leaders or political parties in the name of maintaining community harmony (s. 11).

Inter-Agency Standing Committee (IASC) (2008) understreker det samme forholdet og hevder at situasjonen er særlig vanskelig for kvinner og daliter: "Access to legal services is almost impossible for the poor and disadvantaged, especially women and Dalits" (s. 18). FNs utviklingsprogram (UNDP u.å.) uttaler på sine hjemmesider:

[...] many Nepalis are still denied access to justice. Many women and poor and disadvantaged people are unable to invest the considerable time, effort and money

needed to pursue cases through the courts. Nor do they know about their rights and how to channel their complaints and get their grievances redressed. Even after approaching the courts their cases are sometimes not tried fairly. As a result many poor people's livelihoods are undermined, especially by the failure to deal promptly with civil cases such as land disputes.

Den nevnte undersøkelsen foretatt av Advocay Forum (2010) i ulike distrikt i Terai, viser at særlig dalitkvinner eller kvinner fra urbefolkningen ikke ønsket å rapportere voldtekt eller andre former for vold til politiet, fordi de ikke forventet seg en rettferdig behandling. Ifølge disse informantene nektet politiet enten å motta selve anmeldelsen eller å foreta en rettmessig etterforskning.

OHCHR (2007) er av den oppfatning at tilgang til rettsvesen er vanskelig for ofre for seksualisert vold:

Access to justice for victims of sexual violence continues to be a serious problem. It ranges from medical doctors refusing to give a medical examination in the absence of police report, the police refusing to file a First Information Report (FIR) in the absence of a medical report, to threats against the victim and her family to withdraw the accusations in the rare case that she manages to press charges. Although in a few cases individuals accused of rape have been detained, there is an increasing trend of settling the cases outside of formal justice mechanisms i.e. through community mediation where the victim receives meagre monetary compensation and the perpetrators remain at large. NGOs who support victims of sexual violence continue to be the targets of violence by members of local communities and others (s. 19).

Ifølge OHCHR (2010, s. 11) har en relativt svak lovgiving og utilfredsstillende politietterforskning ført til at det har vært svært vanskelig å rettsforfølge seksualisert vold og vold i nære relasjoner. Selv om Nepal har fått en ny lovgivning angående vold i nære relasjoner, Domestic Violence (Offence and Punishment) Act 2066 (2009), gjenstår det å se om loven vil bli implementert i praksis (OHCHR 2010).

Forholdene i nepalske fengsel

Totalt er det 73 fengsler i Nepal. I 2009 var det totalt 9260 fanger, hvorav 661 av disse var kvinner (U.S. Department of State 2010).

Ifølge *World Prison Population List* har Nepal en relativt lav fengselsbefolkingsrate på ca. 24 (per 100 000 av den nasjonale befolkningen). Til sammenlikning har India en rate på 33, Bangladesh 51 og Sri Lanka 121 (International Centre for Prison Studies 2009).

Forholdene i fengslene er generelt svært dårlig og holder, ifølge U.S. Department of State (2010), ikke internasjonal standard. Fengslene preges av generelle grunnleggende mangler knyttet til hygiene, helsetjenester, ernæring, etc. Den offisielle kapasiteten oppgis å være 5000 fanger, mens det totale antall innsatte er mye høyere (OHCHR 2008).

Lovverket tilsier en rettslig behandling innen maksimum ett år, men varetektsfengslede må vente mye lenger. Anslagsvis 40,6 % av de innsatte har fått en felle dom, mens 59,4 % er frihetsberøvet uten rettslig behandling (OHCHR 2008).

Vanligvis er det separate fengsler for menn og kvinner, men i enkelte overfylte fengsel er det både kvinnelige og mannlige innsatte, dog i separate celler. Det er kun ett statlig ”correction home” for innsatte under 18 år.

Generelt tillater myndighetene at OHCHR, Internasjonale Røde Kors og National Human Rights Commission (NHRC) kommer på uanmeldte besøk til fengsler og varetektsfengslede (U.S. Department of State 2010).

Forholdene i Kathmandu

Den ti år lange væpnede konflikten i landet førte til geografiske variasjoner i befolkningens tilgang til politi og rettsvesen, samt hvor fungerende etatene var. Under konflikten var flere distrikt nærmest helt uten tilgang til lovforvaltning ved politi og rettsvesen. Denne situasjonen skapte et sikkerhetsvakuum som ble fylt av et parallelt system kontrollert av maoistene. Etter inngåelsen av fredsavtalen har imidlertid majoriteten av politistasjonene blitt reetablert, men myndighetene har flere steder ikke klart å etablere et tilstrekkelig justisvesen. Dette har bidratt til en økende kriminalitet og at sikkerhetssituasjonen har forverret seg i enkelte områder. Kathmandu har i motsetning til resten av landet ikke vært preget av den væpnede konflikten på samme måte. Befolkningen i Kathmandu har derfor hatt kontinuerlig tilgang til politi og rettsvesen.

Det er videre Landinfos mening at sikkerhetssituasjonen slik den fremstår i dag også påvirker myndighetenes muligheter til å utøve lov og orden. Da sikkerhetssituasjonen i Kathmandu betegnes som relativt rolig og stabil (UN Security Council 2010, s. 5), medfører dette at både politi og domstol til en viss grad har bedre forutsetninger for å utøve sine embeter enn for eksempel sammenliknet med Terai og distrikt i det østlige høylandet.

Landinfo er imidlertid ikke kjent med studier eller rapporter som omhandler politi og rettsvesen i Kathmandu spesielt. Det foreligger således, etter Landinfos mening, ikke grunnlag for valide vurderinger som tilsier at beskrivelsene og vurderingene gjeldene politi og rettsvesen i landet generelt, ikke også er gjeldene for Kathmandu.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Respons Nepal: Myndighetsbeskyttelse i Nepal

Referanser

Skriftlige kilder:

- Advocacy Forum (2010). *Torture and Extrajudicial Executions amid widespread violence in the Terai*. Kathmandu: Advocacy Forum. Tilgjengelig fra http://www.advocacyforum.org/TeraiReport_English_English.pdf [lastet ned 22. oktober 2010]
- Advocacy Forum et al. (2009, 26. juni). *Criminalize Torture*. Kathmandu: Coalition against Torture. Tilgjengelig fra <http://www.advocacyforum.org/downloads/press-statements/press-release-june-26-final-english.pdf> [lastet ned 27. oktober 2010]
- The Carter Center (2009a, 26. august). *First Interim Report*. Atlanta: The Carter Center. Tilgjengelig fra <http://www.un.org.np/reports/Carter-Center/2009-09-08-Carter-Center-First-Interim-Report-ENGLISH.pdf> [lastet ned 20. oktober 2010]
- The Carter Center (2009b, november). *The Carter Center Nepal Second Interim Report*. Atlanta: The Carter Center. Tilgjengelig fra <http://www.un.org.np/reports/Carter-Center/2010-01-08-Carter-Center-Report-Interim-2.pdf> [lastet ned 20. oktober 2010]
- Freedom House (2010). *Countries at the Crossroad 2010: Nepal*. Washington, DC: Freedom House. Tilgjengelig fra <http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=140&edition=9&ccrpage=43&ccrcountry=203> [lastet ned 20. oktober 2010]
- Human Rights Watch (2010, januar). *World Report 2010. Events of 2009. Nepal*. New York: Human Rights Watch. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/en/node/87397> [lastet ned 7. oktober 2010]
- INSEC, dvs. Informal Sector Service Centre (2010). *Situation of Human Rights in 2009: Overall Evaluation*. Kathmandu: INSEC. Tilgjengelig fra <http://www.insec.org.np/pics/1266579769.pdf> [lastet ned 7. oktober 2010]
- Inter-Agency Standing Committee (IASC) Nepal (2008, september). *Nepal Needs Analysis Framework, Key Findings*. Kathmandu: UN OCHA. Tilgjengelig fra <http://www.un.org.np/reports/OCHA/2008/NAF/2008-12-23-Report-NAF.pdf> [lastet ned 14. oktober 2010]
- Interim Constitution of Nepal 2063 (2007). Kathmandu: Government of Nepal. Tilgjengelig fra http://www.worldstatesmen.org/Nepal_Interim_Constitution2007.pdf [lastet ned 11. oktober 2010]
- International Centre for Prison Studies (2009, januar). *World Prison Population List (eight edition)*. London: King's College London. Tilgjengelig fra http://www.kcl.ac.uk/depsta/law/research/icps/downloads/wppl-8th_41.pdf [lastet ned 14. oktober 2010]
- International Crisis Group (2010, 29. september). *Nepal's Political Rites of Passage*. Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelig fra <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/asia/south-asia/nepal/194%20Nepals%20Political%20Rites%20of%20Passage.ashx> [lastet ned 14. oktober 2010]

Respons Nepal: Myndighetsbeskyttelse i Nepal

- International Crisis Group (2009, 13. august). *Nepal's Future: In Whose Hands?* Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelig fra http://www.crisisgroup.org/~media/Files/asia/south-asia/nepal/173_nepals_future_in_whose_hands.ashx [lastet ned 22. oktober 2010]
- Ministry of Home Affairs (u.å.). *Major Activities. Maintaining Law and Order.* Kathmandu: Ministry of Home Affairs. Tilgjengelig fra <http://www.moha.gov.np/majactivities.php> [lastet ned 11. oktober 2010]
- Office of the Attorney General (u.å.). *Criminal Prosecution. Criminal Prosecution System of Nepal: A Brief View.* Kathmandu: Office of the Attorney General. Tilgjengelig fra http://www.attorneygeneral.gov.np/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=3&Itemid=6 [lastet ned 19. oktober 2010]
- OHCHR, dvs. United Nations Office of the High commissioner for Human Rights in Nepal (2010, 5. februar). *Report of the United High Commissioner on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation, in Nepal.* New York: UN Security Council. Tilgjengelig fra <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/13session/A-HRC-13-73.pdf> [lastet ned 5. oktober 2010]
- OHCHR (2008, 10. desember). *Inside: Prison and the Rights of Detainees. A Photo Exhibition on Prison Conditions in Nepal.* Kathmandu: OHCHR. Tilgjengelig fra http://nepal.ohchr.org/en/resources/publications/PrisonDayBrochure_Eng.pdf [lastet ned 12. oktober 2010]
- OHCHR (2007, desember). *Human Rights in Nepal. One year after the Comprehensive Peace Agreement.* Kathmandu: OHCHR. Tilgjengelig fra <http://nepal.ohchr.org/en/resources/Documents/English/reports/HCR/CPA%20Report.pdf> [lastet ned 5. oktober 2010]
- Pathak, Kamal (2008, mars). Criminal Justice in Nepal. *Article 2 of the International Covenant on Civil and Political Rights*, 7(1), 66-76. Tilgjengelig fra <http://www.article2.org/pdf/v07n01.pdf> [lastet ned 19. oktober]
- Supreme Court of Nepal. (u.å.). *The Supreme Court. Power of Hearing Appeal.* Kathmandu: Supreme Court of Nepal. Tilgjengelig fra <http://www.supremecourt.gov.np/main.php?d=general&f=supremecourt> [lastet ned 14. oktober]
- Transparency International (2009a). *Corruption Perception Index 2009.* Berlin: Transparency International. Tilgjengelig fra http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2009/cpi_2009_table [lastet ned 5. oktober 2010]
- Transparency International (2009b). *Global Corruption Report 2009. Asia and the Pacific. Nepal.* Berlin: Transparency International. Tilgjengelig fra http://www.transparency.org/publications/gcr/gcr_2009#6.3 [lastet ned 5. oktober 2010]

- Transparency International (2008). *Corruption Perception Index 2008*. Berlin: Transparency International. Tilgjengelig fra http://www.transparency.org/news_room/in_focus/2008/cpi2008/cpi_2008_table [lastet ned 5. oktober 2010]
- Transparency International (2002, desember). *Corruption in South Asia. Insights & Benchmarks from Citizen Feedback Surveys in Five Countries*. Berlin: Transparency International. Tilgjengelig fra http://www.transparency.org/news_room/latest_news/press_releases/2002/2002_12_17_south_asia_survey [lastet ned 5. oktober 2010]
- UNDP, dvs. United Nations Development Programme (u.å.). *Enhancing Access to Justice through Legal and Judicial Reforms Project – EA2JLRP*. Kathmandu: UNDP. Tilgjengelig fra <http://www.undp.org.np/governance/projects/ea2jljrp/index.php?ProgramID=58> [lastet ned 19. oktober 2010]
- UN Security Council (2010, 2. september). *Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process*. New York: UN Security Council. Tilgjengelig fra <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N10/495/57/PDF/N1049557.pdf?OpenElement> [lastet ned 22. oktober 2010]
- U.S. Department of State (2010, 11. mars). *2009 Human Rights Report: Nepal*. Washington, DC: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2009/sca/136091.htm> [lastet ned 19. oktober 2010]

Muntlige kilder:

- Advocay Forum Nepal, ved Mansira Sharma, Executive Director. Intervju i Kathmandu 19. november 2009.
- Internasjonal diplomat. Intervju i Kathmandu 19. november 2009.
- Internasjonal organisasjon. Intervju i Kathmandu 16. november 2009.

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.